

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Development of Teacher Potential in Managing Life Skills Development Activities for Students by

Applying The Philosophy of Sufficiency Economy At Ban Sai Pla Lai School under the Office of

Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

นันทา บุรีแสง*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินทิศ ธรรมรัตน์**

ดร.ประภัสร สุภาสอน***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 2) หาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย เป็นครูที่ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้นิเทศ วิทยากร และตัวแทนนักเรียน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม แบบบันทึกการนิเทศติดตาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ ค่าร้อยละความก้าวหน้า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มุลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ของเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน คือ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่ได้ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะเจาะจง เท่านั้น 2) ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน คือ ครูไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูขาดการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย สอนตามความเคยชินโดยไม่มีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อื่นๆ
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวงรอบที่ 1 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การประชุม

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู, ทักษะชีวิต, และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดสกลนคร

เชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต คือ กิจกรรมแนะแนว และ 3) การนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนาโดยการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการมีการพัฒนาดีขึ้น และความพึงพอใจของครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาดีขึ้น และ 3) ครูสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) investigate conditions and problems in managing activities for developing students' life skills in Ban Saiplalai (Kururajphadung) school under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 1, 2) establish the guidelines for teachers' potential development on learning management to improve students' life skills based on sufficiency economy principles (SEP), 3) follow up the effects after the intervention. This research employed a participatory action research with two spirals; each spiral comprised four stages of planning, action, observation, and reflection. The target group was a total of five participants including researcher and classroom teachers as co-researchers at Prathomsuksa 1-6 levels in the academic year 2016. The informants were 20 of supervisors, guest speaker, and student representatives. The tools comprised meeting minutes, a form of supervision and follow up, a form of interview, a form of observation, and a form of assessment. The quantitative data was content analysis and presented in a descriptive analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The conditions and problems in managing activities for developing students' skills revealed that 1) In terms of conditions, the instructional plans have not been fully applied the SEP to improve key competencies of learners. The learner-centered learning was done in a specific learning content; 2) in terms of problems, teachers has not been trained for learning management using the SEP. In addition, the results obtained indicated that the teachers did not put the SEP into practice. They also lacked of knowledge and understanding of the SEP contents and tended to teach without making written lesson plans and to employ limited teaching techniques.

2. The guidelines for teachers' potential development on learning management to improve students' life skills based on the SEP revealed that in the first spiral, the development guideline involved three means including 1) a training workshop, 2) management of life skills development comprising guidance activities, and 3) internal supervision in the second spiral was done through coaching supervision comprising written lesson plans and learning management on life skills development

3. The effects after the intervention revealed that 1) after the training workshop, teachers gained better knowledge and understanding about managing the activities for developing students' life skills based on the SEP. In addition, teachers' satisfaction toward a training workshop as a whole was at the highest level, 2) teachers improved their writing skills when writing their lesson plans in accordance with the SEP, and 3) teachers were able to managing the activities to improve the students' life skills based on the SEP as a whole at the highest level.

Keywords : Development of teacher potential, Life skills and The Philosophy of Sufficiency Economy

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่างๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมในสังคม ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันมากขึ้น ผู้คนจำนวนมาก หลากหลายเชื้อชาติ ย้ายข้ามประเทศ ข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรม มาอาศัยอยู่รวมกันและทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โลกการทำงาน ปรับเปลี่ยนจากการทำงานที่ใช้บุคคลที่มีองค์ความรู้เดียวกัน ทักษะเดียวกันและทำงานในสายงานเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถทักษะและคุณลักษณะ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นจุดเน้นด้านความสามารถและทักษะที่เด็กและเยาวชนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน เป็นภูมิคุ้มกันพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับปัญหาและความท้าทาย ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, คำนำ) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายทั่วไป เรื่องการประเมินเพื่อความก้าวหน้าต้องสอดคล้องกับผลการพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้และคุณลักษณะ และทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 72) ตลอดจนมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลกจึงได้มีแนวนโยบายการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าการเรียนไม่ใช่เพื่อการสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิตสามารถอยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 68) และจาก SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผลและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2559, หน้า 83) และสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการ ปรับปรุงเนื้อหา วิชาเรียนให้เหมาะสม มีการฝึกปฏิบัติ ลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความแตกแยก เน้นให้ผู้เรียนรู้ด้วยตัวเอง พัฒนาทักษะชีวิต เพื่ออยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 86) และทักษะชีวิตเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลมีคุณภาพ และจัดการแก้ไขปัญหา มีทักษะชีวิตเพื่อเป็นการพัฒนาระดับภูมิภาคทางจิตใจ ให้มีคุณธรรมและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษามีได้หมายความเพียงการดำเนินการของผู้บริหารและครู แต่หมายรวมถึงการพัฒนาตัวครู ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วย (ทิตนา แคมมณี, 2558, หน้า 34) การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และการพัฒนาโดยรอบให้เกิดในตัวผู้เรียน ดังนั้นการจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพย่อมต้องอาศัยครูที่มีคุณภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคตจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด แต่ปัญหาที่พบคือครู ผู้สอนยังมีความรู้ความเข้าใจน้อย เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตและการบูรณาการหรือสอนแทรกทักษะชีวิตในการเรียนการสอน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อให้ครูมีความรู้และสร้างความเข้าใจให้ครูผู้สอนได้เห็นถึงความเชื่อมโยง สอดคล้องระหว่างองค์ประกอบ พฤติกรรมและตัวชี้วัด ที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน มองเห็นความเป็นจริงในชีวิตของตน และท้าทายให้คิดหาทางออกและสร้างแนวความคิดหรือมุมมองใหม่ๆ สัมผัสเป็นภูมิคุ้มกันปัญหาอุปสรรคอย่างต่อเนื่องยั่งยืน

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย(คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย จำนวน 1 คน ครูประจำชั้น 5 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้นิเทศ จำนวน 1 คน วิทยากร จำนวน 1 คน

ตัวแทนนักเรียนจำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม แบบบันทึกการนิเทศติดตาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบแบบสังเกต และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าร้อยละความก้าวหน้า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ของเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์พัฒนาทักษะชีวิต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษารูปแบบการสร้าง จากหนังสือ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการ วิจัยเบื้องต้น ตลอดจนจนศึกษาการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

2. ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการและกำหนดขอบข่ายของข้อมูลในการบันทึก
3. นำแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตามสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เท่ากับ 1 และนำแบบบันทึกข้อมูล มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
4. จัดพิมพ์แบบบันทึกข้อมูลฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน คือ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยไม่ได้ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะเจาะจงเท่านั้น 2) ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน คือ ครูไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูขาดการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย สอนตามความเคยชินโดยไม่มีการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอน
2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวงรอบที่ 1 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต คือ กิจกรรมแนะแนว และ 3) การนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนา โดยการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญา
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการมีการพัฒนาดีขึ้น และความพึงพอใจของครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาดีขึ้น และ 3) ครูสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) โดยใช้แนวทางการพัฒนา คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และ 3) การนิเทศภายใน ซึ่งนำผลมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่า มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตโดยไม่ได้ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญตามสาระการเรียนรู้หลัก สูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีสาระการเรียนรู้เฉพาะเจาะจง เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความสำคัญน้อยเพราะส่วนใหญ่จะสอนเนื้อหาวิชาหลักสำหรับการเตรียมสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณทิพา โสภาสพ (2560, หน้า 122-123) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น

1.2 ผลการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูขาดการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย สอนตามความเคยชินโดยไม่มีแผนการจัดการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนีย์ บุตรดีวงศ์ (2556, หน้า 122) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของบุคลากร โรงเรียนบ้านนาแยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูโรงเรียนโสตศึกษา เนื่องจากครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการอบรม หรือฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณทิพา โสภาสพ (2560, หน้า 122-123) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูยังไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการสอน ที่หลากหลาย ขาดการเขียนแผนการสอน แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียนไม่เพียงพอ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสายปลาหลาย (คุรุราษฎร์ผดุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีขอบข่ายเนื้อหา 2 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณทิพา โสภาสพ (2560, หน้า 122-123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงาน

2.1.2 ด้านความพึงพอใจของครูต่อการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการหลังจากการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พจนารัตน์ บุตรชารี (2552, หน้า 120) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสร้างฟาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 3 ผลจากการวัดระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาครูเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสร้างฟาก ตามความเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน อยู่ในระดับมาก

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พบว่า ครูสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณทิพา โสภาสพ (2560, หน้า 122-123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวงรอบที่ 1 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การศึกษาดูงาน และ 3) การนิเทศภายใน ครูมีความ สามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 การนิเทศภายใน มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมวิจัยให้สามารถปฏิบัติตามรูปแบบการเขียนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ เป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้วิจัย ในการติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการนิเทศการจัดกิจกรรม ในวงรอบที่ 2 ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในเรื่องที่มีปัญหาอุปสรรคด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยผู้นิเทศให้การแนะนำตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการพัฒนา อย่างต่อเนื่องโดยให้การนิเทศทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสุวรรณ พันธุ์ดงยาง (2554, หน้า 121) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนิคมลำปาววิทยา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนาให้ความรู้ ฝึกทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้บุคลากรสามารถจัดทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 48.75 แต่หลังจากได้รับการพัฒนาโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งแสดงว่าผู้ร่วมวิจัยมีความก้าวหน้าในการ

พัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนีย์ บุตรดีวงศ์ (2556, หน้า 122) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของบุคลากร โรงเรียนบ้านนาแยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการพัฒนาคู่มือในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านความรู้ ความเข้าใจ พบว่า ก่อนการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการค่อนข้างน้อยหลังจากได้รับการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้น และผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ด้านการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า หลังจากการพัฒนาโดยการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และการนิเทศภายใน วงรอบที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมได้ โดยผลการประเมินแผนการจัดการจัดกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงนำไปพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 คือ การพัฒนาการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนิเทศภายใน ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมได้สมบูรณ์ขึ้น โดยมีผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยวงรอบที่ 2 เพิ่มจากวงรอบที่ 1 โดยมีค่าร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 63.50 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในครั้งแรกยังมีปัญหาในการเขียนแต่เมื่อมีการนิเทศแบบให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ด้วยความสามารถของผู้นิเทศทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีการพัฒนาในการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวงรอบที่ 2 มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ อัจฉราพร ภักดีสมัย (2555, หน้า 121-122) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบึงห้วยโนน อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นทุกคน สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้

4. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต จากการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้ร่วมวิจัย โดยการประเมินพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการนิเทศ วงรอบที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยมีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงนำไปพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการจัดกิจกรรมได้พัฒนาขึ้น โดยมีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 เพิ่มจากวงรอบที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ร่วมวิจัยมีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงและแก้ไข และใช้เทคนิคและวิธีการสอนหลากหลายสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และอภิปรายการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต ที่ได้รับไปเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราพร ภักดีสมัย (2555, หน้า 121-122) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านบึงหวายโนน อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความมั่นใจ สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กล่าวทำ และสามารถนำความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนีย์ บุตรดีวงศ์ (2556, หน้า 122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของบุคลากร โรงเรียนบ้านนาแยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลังจากได้รับการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมั่นใจและเกิดประสิทธิภาพ

4.2 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนบางคนไม่คุ้นชินกับการอภิปราย แสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ดังนั้นครูต้องพยายามให้นักเรียนมีโอกาสได้อภิปรายแสดงความรู้สึกนึกคิดบ่อยขึ้น เพื่อสร้างความเคยชินให้กับนักเรียน ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนๆ ในกลุ่มและนักเรียนได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมรัตน์ บุตรชารี (2552, หน้า 120) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการพัฒนาครูเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านสร้างพาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลจากการวัดระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูพบว่ามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนสามารถนำหลักการแนวคิดทฤษฎีจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาศักยภาพครูที่ดีเนื่องจากทำให้เกิดความตระหนักและเห็น ความสำคัญของการการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ทำให้ครูเกิดทักษะด้านการจัดกิจกรรมมากขึ้น โดยการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม การได้รับการนิเทศภายใน ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น เกิดแรงจูงใจในการทำงาน และสามารถนำเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนควรส่งเสริมให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้ส่งผลต่อ การพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ควรใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากขึ้นเพื่อให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2554). *การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.

กรุงเทพมหานคร.

_____. (2559). *แนวทางในการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ*.

กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

_____. (2559). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ทีศนา แชมมณี. (2558). *ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนีย์ บุตรดีวงศ์ (2556). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ*

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรณทิพา โสภาสพ. (2560). *การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*

โรงเรียนบ้านนาเพียงเก่าสนธิราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศรบรรณ พันธุ์ดงยาง (2554). *การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญา*

เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนิคมลำปาหววิทยา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ

กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พนารัตน์ บุตรขารี (2552). *การพัฒนาครูเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*

กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านสร้างฟาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อัจฉราพร ภักดีสมัย (2555). *การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*

โรงเรียนบ้านบึงหวายโนน อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม:

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Diosdado M. San Antonio, nelson S. Morales, Jr Leo S. Moarl. (2011). *Module-Based Professional*

Development for Teachers: a Cost-Effective Philippine Experiment. Department of Education,

Republic of the Philippines, 15(2), 157-169